नगर विकास विभागाच्या अधिपत्याखालील नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी विहित मुदतीत खाते बदल नोंद/ चुकीची नोंद दुरुस्ती प्रस्ताव सादर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन नगर विकास विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक:- लोलेस-२०१८/प्र.क्र.११/नवि-३१, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक:- १२ एप्रिल, २०१९.

प्रस्तावना:-

भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन २०१३-१४ च्या विनियोजन लेखा अहवालावर लोकलेखा समितीसमोर झालेल्या साक्षीमध्ये देखील जमा खर्चाचा ताळमेळ व खाते बदल नोंद/ चुकीची नोंद दुरुस्ती संदर्भातील कार्यवाही अर्थसंकल्पीय पुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार वेळच्यावेळी विभागाचे अधिनस्त नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी करण्याबाबत सूचना शिफारस केली आहे. त्यानुसार सूचना निर्गमित देण्याची करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक:-

महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिकेतील नियम१६२ (अ) व (ब) नुसार खर्चमेळ घालण्याची जबाबदारी संबंधित नियंत्रक अधिकाऱ्यांची असून, विविध योजनांसाठी नियुक्त केलेल्या नियंत्रक अधिकाऱ्यांची अद्ययावत यादी शासनाकडून दरवर्षी प्रसिध्द करण्यात येते. त्यामध्ये आर्थिक वर्षातील जमा खर्चाचे ताळमेळाचे काम विहित वेळेत पूर्ण करण्याबाबतच्या सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. तथापि, काही नियंत्रक अधिकाऱ्यांकडून संबंधित आर्थिक वर्षात पार पाडलेल्या व्यवहाराचे अर्थात जमा खर्चाच्या ताळमेळाचे काम वेळेत पूर्ण केले जात नाही असे निदर्शनास आले आहे. चालु आर्थिक वर्षातील जमा खर्चाच्या ताळमेळाचे काम वेळीच केल्यास खर्चाची नोंद चुकीच्या खात्यावर झाल्याचे वेळीच लक्षात येते. महालेखाकार कार्यालयाने संबंधित वर्षाचे लेखे बंद करण्यापूर्वी चुकीची नोंद लक्षात आल्यास खाते बदल नोंदीबाबत (Transfer Entry) वेळीच कळविण्यात येवू शकते. तथापि, महालेखापाल कार्यालयास लेखे बंद झाल्यानंतर खर्चाची नोंद चुकीच्या खात्यावर झाल्याचे लक्षात आल्यानंतर शासनामार्फत चुकीची नोंद दुरुस्ती (Note of Error) चे प्रस्ताव महालेखाकार कार्यालयास सादर करावे लगातात.

२. भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन २०१३-१४ च्या विनियोजन लेखा अहवालावर लोकलेखा समितीसमोर झालेल्या साक्षीमध्ये या खर्चाचा ताळमेळ व खाते बदल नोंद/ चुकीची नोंद दुरुस्ती संदर्भातील कार्यवाही अर्थसंकल्पीय पुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या

कार्यपध्दतीनुसार वेळच्यावेळी विभागाचे अधिनस्त नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी करण्याबाबत सूचना देण्याची शिफारस केली आहे. त्याअनुषंगाने, नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी चुकीच्या नोंदीचे प्रस्ताव सादर करण्याची कार्यवाही करण्याची कार्यपध्दती पुढीलप्रमाणे देण्यात येत आहे.

- 9) चुकीच्या नोंदीचे प्रत्येक प्रस्ताव मंत्रालयीन संबंधित प्रशासकीय विभगामार्फत विहित मुदतीत संबंधित महालेखापाल कार्यालयास सादर करावेत.
- २) खर्चमेळाची संपूर्ण जबाबदारी नियंत्रक अधिकाऱ्याची आहे. चुकीच्या नोंदीची दुरुस्ती हा सुध्दा खर्चमेळाचा भाग असल्यामुळे अर्थात चुकीच्या नोंदीचे प्रस्ताव शासनास वेळेत सादर होतील याची जबाबदारी देखील नियंत्रक अधिकाऱ्यांचीच आहे. प्रत्येक चुकीच्या नोंदीसाठी स्वतंत्र प्रस्ताव सादर करावेत.
- ३) चुकीच्या नोंदीच्या दुरुस्ती प्रस्तावात रक्कम पूर्ण राशीत असावी. लाख, कोटी, हजारात पूर्ण करु नये.
- ४) चुकीच्या नोंदीच्या दुरुस्ती प्रस्तावाच्या समर्थनार्थ मुंबईतील कार्यालये/प्राधिकरणे/ महामंडळ/संस्थां इ. करीता अधिदान व लेखा कार्यालय व इतर जिल्ह्यातील कार्यालये/ प्राधिकरणे/ महामंडळ/संस्थां इ. करीता जिल्हा कोषागार कार्यालयाने प्रमाणित केलेल्या खर्चमेळाच्या विवरणपत्रांच्या प्रती जोडण्यात याव्यात.
- ५) चुकीच्या नोंदीचा दुरुस्ती प्रस्ताव सादर करतांना खर्चाचे संपूर्ण विवरण अर्थसंकल्पानूसार करावे (उदा. मागणी क्रमांक, योजनांतर्गत/योजनेतर, भारीत/दत्तमत, संगणक सांकेतांक, आदिवासी/ बिगर आदिवासी इ.)
- ६) चुकीच्या नोंदींची दुरुस्ती एकापेक्षा अधिक विभागांशी संबंधित असल्यास ही बाब संबंधित विभागाच्या वेळीच निदर्शनास आणून त्या विभागाची सहमती घ्यावी व त्याची प्रत संबंधित प्रशासकीय विभागप्रमुख (मंत्रालय) व महालेखापाल कार्यालयास पृष्ठांकीत करावी.
- ७) संबंधित आर्थिक वर्षातील खर्चमेळाचे वेळी निदर्शनास आलेल्या लेखांकनातील चुकीच्या नोंदीची दुरुस्ती पुढील वर्षाच्या २८ फेब्रुवारी पूर्वी महालेखापाल कार्यालयास पाठवून त्यांच्याकडून मंजूर करुन घेण्याची दक्षता घ्यावी. उपरोक्त तारखेनंतर महालेखापाल कार्यालयास पाठविलेले प्रस्ताव महालेखाकार कार्यालयाकडून स्वीकारले जात नाहीत. (उदा. सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षातील चुकीच्या नोंदींचे प्रस्ताव महालेखाकार कार्यालयाकडून २८ फेब्रुवारी २०२० पर्यंत स्वीकारले जातील. त्या नंतर नाही.)

- ८) नगर विकास विभागाशिवाय अन्य विभागांकडून अनुदान मंजूर झाले असल्यास त्या लेखाशीर्षाखालील चुकीच्या नोंदीचे दुरुस्तीचा प्रस्ताव त्या संबंधित प्रशासकीय विभागामार्फत परस्पर सादर करावा व त्याची प्रत नगर विकास विभागास सादर करावी. सदर प्रस्तावाबाबत संबंधित विभागाकडे पाठपुरावा करण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रीय/नियंत्रक अधिकाऱ्यांची राहील.
- ९) चुकीच्या नोंदीच्या दुरुस्ती प्रस्तावाची शासनाकडून महालेखापाल कार्यालयास शिफारस केल्यानंतर महालेखापालांकडून प्रस्ताव मंजूर होईपर्यंत क्षेत्रिय व नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी शासनाच्या वतीने सातत्याने महालेखापाल कार्यालयाकडे पाठपुरावा करावा.
- 3. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १ व २, महाराष्ट्र राज्य मुंबई/नागपूर व शासनाच्या वित्त विभागाकडून चुकीच्या नोंदीचे दुरुस्तीचे प्रस्ताव वेळेत सादर करण्याबाबत निर्देश वेळोवेळी देण्यात येतात. तरी या पुढे खर्चमेळाची कार्यवाही वेळचेवेळीच करुन नोंदीमध्ये तफावती आढळून आल्यास वेळीच खाते बदल नोंदी / चुकीच्या नोंदींच्या दुरुस्तीचे प्रस्ताव वेळीच उपरोक्त प्रमाणे दिलेल्या निर्देशानुसार सादर करावेत. खाते बदल नोंद व चुकीच्या नोंदीचे प्रस्तावावर कार्यवाही काटेकोरपणे पार पाडण्याची खबदारी घ्यावी.
- ४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१९०४१२१७१०१०४९२५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने सांक्षांकीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(पां.जो.जाधव)

सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १. महालेखापाल (ले. व अ.)महाराष्ट्र १, मुंबई
- २. महालेखापाल (ले. प.)महाराष्ट्र १, मुंबई
- ३. महालेखापाल (एल. बी.) महाराष्ट्र, मुंबई
- ४. महालेखापाल (ले. व अ.)महाराष्ट्र २, नागपूर

- ५. महालेखापाल (ले. प.)महाराष्ट्र २, नागपूर
- ६. प्रधान सचिव (नवि-१) नगर विकास विभाग, यांचे स्वीय सहायक
- ७. प्रधान सचिव (नवि-२) नगर विकास विभाग यांचे स्वीय सहायक
- ८. संचालक लेखा व कोषागारे, मुंबई
- ९. अधिदान व लेखा अधिकारी, वांद्रे (पूर्व), मुंबई
- १०. आयुक्त, सर्व महानगरपालिका
- ११. आयुक्त तथा संचालक, नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई
- १२. सर्व विभागीय आयुक्त,
- १३. सर्व जिल्हाधिकारी
- १४. संचालक, नगर रचना, पुणे
- १५. संचालक, अग्निशमन सेवा, अंधेरी, मुंबई
- १६. सर्व सहसचिव / उप सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७. सर्व अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १८. अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान
- १९. मुख्याधिकारी, सर्व नगर परिषदा/नगरपंचायती
- २०. जिल्हा प्रशासन अधिकारी, (सर्व)
- २१. निवड नस्ती / नवि-३१
